

## O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA GASTRONOMI TURIZMNI RIVOJLANTIRISH IMKONIYATLARI

**Sharipova Sevara**

Urganch davlat universiteti Iqtisodiyot fakulteti talabasi

**Do'schanova Dinora**

Urganch davlat universiteti Iqtisodiyot fakulteti talabasi

**Tillayev Otabek**

Urganch davlat universiteti Iqtisodiyot fakulteti talabasi

**Xabibullahoji Muhammadsolih**

Urganch davlat universiteti Iqtisodiyot fakulteti talabasi

### ANNOTATSIYA

*Mazkur maqolada O'zbekiston bo'y lab turizm sohasini rivojlanirish va turistik joylarni tashkil qilish sohasiga doir masalalar tahlil qilingan. O'zbekiston Respublikasida gastronomik turizmni rivojlanirish imkoniyatlari bugungi kunda keng yaratilmoqda.*

**Kalit so'zlar:** Turizm, O'zbekiston gastronomic turizm, gurmanlar, sayyooh, erkinlik, bozor iqtisodiyoti.

### АННОТАЦИЯ

*В данной статье анализируется развитие туризма в Узбекистане и организация туристических направлений. Сегодня создаются возможности для развития гастрономического туризма в Республике Узбекистан.*

**Ключевые слова:** Туризм, гастрономический туризм в Узбекистане, гурманы, туризм, свобода, рыночная экономика.

### ABSTRACT

*This article analyzes the development of tourism in Uzbekistan and the organization of tourist destinations. Opportunities for the development of gastronomic tourism in the Republic of Uzbekistan are being created today.*

**Keywords:** Tourism, gastronomic tourism in Uzbekistan, gourmets, tourism, freedom, market economy.

### KIRISH

Biz hozirda jadal rivojlanib borayotgan dunyoda yashamoqdamiz. Hamma sohalar kabi gastronomik turizm sohasi ham jadal rivojlanmoqda. Chunki insonlarning yangi tam va mazaga bo'lgan ehtiyoji ortmoqda. Gastronomik turizm ya'ni oshxona turizmi, turizmning asosiy turlaridan biri bo'lib asosiy maqsadi

sayyoohlarning ma'lum bir mamlakatga sayohat qilishi asosida o'sha davlatning milliy oshxonasi va ovqatlanish madaniyati bilan yaqindan tanishdir.

Gastronomik sayyoh birinchi navbatda madaniyatning ajralmas qismi hisoblangan, milliy va an'anaviy taomlarni tayyorlash jarayoni dasturxonga tortish usullari ovqatlanish tartibi va pozitsiyalarni ko'rish va bilish barobarida sayohat qilayotgan davlatning tarixini iqtisodiyotini davlat siyosatining e'tiqodlarini o'rganadi.

## **MUHOKAMA VA NATIJALAR**

Gastronomik turizm sohasi 2 turga bo'linadi.Qishloq va shahar gastronomik turizmlariga. Qishloq gastronomik turizmida turistlar sayohat qilinayotgan davlatning ekologik toza mahsulotlarini yig'ib olish va qadoqlash jarayonini o'z ko'zi bilan ko'rish va ta'tib ko'rish uchun borishadi .Shahar gastronomik turizmi esa mahalliy mahsulotlarni qayta ishlaydigan va ishlab chiqaradigan korxonalar milliy taom tayyorlaydigan ovqatlanish shahobchalariga va oziq ovqat do'konlariga boshqa obyektlarga tashrif buyurib ularni o'rganish, tatib ko'rish uchun tashrif buyurishadi.

Hozirgi kunga kelib dunyoning deyarli barcha mamlakatlarida gastronomik turizm rivojlangan. Misol uchun Bolgariya va Fransiya uzumchilik va vinochilik, Germaniya, Avstriya, Belgiya va Chexiya davlatlarida pivochilik, Italiya Shvetsariyada va Gollandiyada bo'lsa pishloqchilikka ixtisoslashgan hisoblanadi. Prezidentimizning 2019-yil 5-yanvardagi O'zbekiston Respublikasida turizmni jadal rivojlantirishga oid qo'shimcha chora tadbirlar to'g'risidagi 5611-sonli farmonida diyorimiz hududlarida turizmning istiqbolli tunlari , shu jumladan gastronomik turizm salohiyatini hisobga olgan holda yangi turizm dasturlarini ishlab chiqish vazifasi belgilangan.

Bizning yurtimizning gastronomik sayohati ko'plab xorijlik sayyoohlarimiz tomonidan doim yuqori baholanib kelinadi . Shu bilan birga mamlakatimiz National geographic tanlovida eng yaxshi gastronomik yo'nalish g'olib sifatida e'tirof qilingan.Bundan tashqari O'zbekiston Butunjahon Turizm tashkiloti tashabbusi bilan tashkil etilgan gastronomik sayohatlarda faol qatnashmoqda. Bularning barchasi O'zbekistonda gastronomik turizm rivojlanishiga kata hissa qo'shganidan darak beradi.

O'zbek oshxonalarida ko'proq qo'y go'shtidan foydalanish mol va ot go'shtiga qaraganda kamroq qo'llaniladi. Cho'chqa go'shtidan Islom dini an'analariga binoan taomlarda qo'llanilmaydi. Bizning oshxonalarimizda eng mashhur taomlardan palov, manti, do'lma, hasip, tandir nondir. Shu bilan birga respublikamizning har bir viloyati

o'zining milliy taomlari bilan mashhurdir. Rossiyaning “ Tusr Stat” tahliliy agentligining ma'lumotlariga ko'ra Davlatimiz gastronomik turizm yo'nalishida MDH va yaqin chet el mamlakatlari reytingida kuchli 5 likdan joy olgan.bu davlatlar Gruziya, Ozarbayjon, Armaniston, Qozoqiston va O'zbekistondir. Xususan 2018-yilda National Geographik jurnali o'tkazgan National geographik traveler mukofotida gastronomik turizm naminatsiyasi bo'yicha O'zbekiston birinchi o'rinni egallagan.

## XULOSA

O'zbekistonda turizmni rivojlantirish turistlarga xizmat ko'rsatish tizimini kengaytirish va ular uchun barcha sharoitlarni yaratish maqsadida yangi turistik majmualar, mehmonxonalar, kempinglar va restoranlar, barlar qurilishi uchun kata mablag' ajratilmoqda. Bunday suratda turizmni rivojlanitirish albatta umumiyligi ovqatlanishni ham rivojlantirishni taqazo etadi. Chunki barcha turistlar goh ichki goh tashqi turist bo'lsin bundan qat'i nazar restoran xo'jaligiga yoki ovqatlanish tarmog'idan foydalanishga majbur. Aks holda inson ovqatlanish uchun barcha mahsulotlarni o'zлari bilan olib yurishi kerak yoki uy sharoitlarida tayyorlab iste'mol qilishlari kerak bo'ladi. Ammo turistlarda bunday imkoniyatlar yo'q, shuning uchun ham ular ovqatlanishj xizmatidan foydalanishga majburdir va mana shu holatlarning mavjud bo'llishi turizm umumiyligi ovqatlanishni uyg'un holda rivojlantirishi uchun imkon beradi. Gastronomik turizm sohasida yana bir gurmanlar degan tushuncha bor. Gurmanlar bu yangi ta'mni kashf etuvchilar yani sayohat davomida mazali ovqatlarni ta'tib ko'rvuchilardir.

Xulosa qilib aytganda, har bir sohaning rivojlanishi tepaga qarab intilishi bu oson masala emas. Faqatgina kuchli mehnat va tashabbus orqali yuksaladi va rivojlanadi.

## REFERENCES

- 1 Tuxliev, S. (2008). Turizm asoslari.
- 2 G'Ulomxasanov, E. M. O. G., & Rahmatillaev, O. X. O. (2021). O'ZBEKISTONDA TURIZM SOHASINING DAVLAT RIVOJIGA QO'SHGAN HISSASI. *Central Asian Academic Journal of Scientific Research*, 1(1), 52-56.
- 3 Ogli, I. S. I., & Adxamovich, I. A. (2021). O'ZBEKISTONDA TURIZMNI RIVOJLANTIRISH TARIXIGA NAZAR. *Academic research in educational sciences*, 2(10), 999-1007.
- 4 hozir.org
- 5 www.ziyo.net.